

O museo do Nadal

Maria Guillermina Mosquera

Cada época do ano ten de seu un encanto especial agarimado por un ábano de conmemoracións e festividades.

Coma sempre ó remata-lo ano chega o Nadal voando a carón dunha mensaxe de paz e irmandade, de solidariedade e amor lembrándonos dunha apaixonante tradición belenística.

Neste eido o latexo naviño chairego estoupa de popularidade e a sona lévaa a vila lucense de Begonte, que ano tras ano e dende 1972 segue a celebra-la súa vinte edición enchendo de creatividade un recinto do local do centro cultural Xosé Domínguez Guizán, noutra escola begontina, para artella-lo fermoso Belén Electrónico, un orixinal retablo dunha superficie de arredor de setenta metros cadrados, cheo de diversidade de feiticeiras figuriñas.

Un traballo artístico que se reparte un colectivo de quince persoas que co seu inigualable maxín e a súa inventiva crean fastuosos movimentos visuais perfectamente sincronizados coas marabillosas paisaxes que configuran un auténtico museo do Nadal, conxugando a teconoloxía máis moderna coa tradición entrañable desta data.

Mención especial merecen o fundador desta obra, D. Xosé Domínguez Guizán, que dende o ceo olla ó seu Belén e que adicou a súa vida ó mesmo; o deseñador D. Xosé Rodríguez Varela, que constrúe e dá vida a cada unha das esceas e das figuras, a todo o conxunto artístico en xeral, e tamén nomear a laboura do actual impulsor e incansable continuador D. Xesús Domínguez Guizán, párroco de Begonte.

Na devantida obra de arte teñen cabida dende a etnografía, costumes, oficios, e labouras do noso quefacer cotián, combinados coas estampas bíblicas curiosas e entrañables ata as esceas graciosas da vida nunha aldeña da Terra Chaluguesa.

Xosé Tejer

O latexo do Nadal chairego estoupa de popularidade na vila de Begonte

Destaca dun xeito sen igual a grata lembranza á arquitectura rural galega da man do oficio dos canteiros de Pontevedra; numerosas vivendas e casas coas típicas balconadas e os corredores onde a branca roupa está a secar, un esbelto hórreiro, as eiras das casas de labranza adornadas coas medas, o carro, as cabeceiras onde seca o millo, o antergo muíño ubicado na cascada do río Ladra amosa con franqueza a súa utilidade e distribución para moles cereais coa forza da auga.

Ríndese con xentileza unha homenaxe ós ancestrais oficios da nosa cultura, o afiador ourensá, as incansables tecedeiras doutrora co tear, o ferreiro na súa fraga, o carpinteiro na súa cesta cepillando unha táboa, os alfareiros de Bonxe, o cesteiro, as fiadeiras na roca a voltas col liño...

As costumes e as tradições da nosa terra fielmente representadas, a matanza

do porco, a típica queimada, o lagar e a elaboración minucioso do bon viño galego, o magosto, o cabrito asado no espeto, entre outras.

Faise unha recopilación bondadosa dos aspectos relixiosos e añorados da tradición belenística, a Nai Virxe co Neno Deus arrolla que te arrollarás, primeiro nos seus brazos e logo no berce, á súa beira San Xosé ollando ó recén con dozura; a mula e o boi daballe calorciño de perto; os Reises Magos figuran estáticos diante do pesebre para facer as ofrendas de ouro, o incenso e a mirra.

O pesebre, centro estelar do retablo, represéntase nunha preciosa casa chairega coas lousas no teito e cheminea afumegando sen parar.

Un paraíso artificial concebido para outorgar realce e beleza en función do conxunto artístico onde as costumes, oficios, as paisaxes más logradas acadan a combinación perfecta dunha

aldea lucense e do pobo bíblico de Xudea agarimado polo cauce fluvial do Ladra.

As condicións climáticas, choiva, trebada, lóstregos e neve acadan un eco máxico e alucinante cheo de luminosidade e fantasia coa recente novedade do arco da vella, sucédense nun intre marabiloso cunha duración aproximada de catorce minutos.

A representación comenza co día, a xente dispone a traballar, cadaquén na súa laboure, a ledicia brinca nos corazóns dos humáns e dos animais amosando a enerxía e vitalidade nos graciosos mobimentos.

A modiño agáchase o sol e paseniñamente sae o luceiro durado da noite bailando ó redor das parpadexantes estrelas.

De pronto estoupa unha boa trebada, amaina e sae o arco da vella cheo de moitas cores, mais a trebada continúa disfrazada de lóstregos, dun ruído espantoso

e apresurado.

Primeiro a tempestade e logo a calma acadan a beleza celestial e un manto nevado acariña docemente a paisaxe nevada.

Un anxo belido percorre o ceo e presaxia a nova do nacemento nesta máxica noitina.

O que podería semellar un recuncho feiticeiro cheo de paz vaise enchendo de vida e ledicia revuldeira nas notas de musicalidade das panxoliñas.

Begonte, o museo do Nadal, abre as súas portas e agarda a feliz recompensa na visita de moitos curiosos e visitantes que desexen vir un intre marabilloso que só nesta vila se pode acadar.

Ben merece esta entrañable recopilación a nosa garmosa felicitación pola súa laboura, clara testemuña da sensibilidade artística e adicación dunha das obras ben artelladas en Galicia, cunha inesquecible mostra do sentir galego por excelencia.